

گزارش

اخیراً یک کاریکاتور بحث برانگیز افکار عمومی هند را آزار داده است؛ چراکه این کشور ۱.۴ میلیارد نفری از چین پیشی گرفته و به پر جمعیت ترین کشور جهان تبدیل شده است. نشر این کاریکاتور حساسیت‌ها را نسبت به آنچه منتقدان کلیشه‌های منسوخ شده رسانه‌ای می‌دانند بر جسته کرده است. تصویری که ماه گذشته در مجله خبری آلمانی اشپیگل منتشر شد، انبوهی از هندی‌های سرخوش را بر روی یک لوکوموتیو قدیمی و پر جمعیت نشان می‌دهد که بسیاری از آن‌ها روی سقف قطار ایستاده‌اند، در حالی که از قطار شیک و مدرن

حمیدرضا علی‌نیا

روزنامهنگار

پس از استقلال هند از انگلیس در سال ۱۹۴۷، نام این سرزمین باستانی مترادف با توسعنیافتگی شد. میانگین امید به زندگی در آن زمان برای مردان ۳۷ سال و برای زنان ۳۶ سال بود و تنها ۱۲ درصدا هندی‌ها بسواد بودند. به گفته محققان، تولید ناخالص داخلی این کشور تنها ۲۰ میلیارد دلار بود.

اما سه ربع قرن بعد، منتقدان کار تون اشپیگل معتقدند این ناعادلانه است که به هند از درپچه فقر نگاه کنیم. اقتصاد نزدیک به ۳ تریلیون دلاری هند اکنون پنجمین اقتصاد بزرگ دنیاست و سریع ترین رشد اقتصادی در جهان را دارد. بانک جهانی، هند را از وضعیت کم‌درآمد به سطح در آمد متوسط ارتقا داده و میزان در آمد ناخالص ملی سرانه بین ۱۰۳۶ تا ۱۲ هزار و ۵۲۶ دلار است. نرخ باسوادای برای مردان به ۷۴ درصد و برای زنان به ۶۵ درصد افزایش یافته و میانگین امید به زندگی در حال حاضر ۷۰ سال است. در این وضعیت و بر اساس پیش‌بینی‌های سازمان ملل، در یک تغییر لرزه‌ای در جمعیت‌شناسی جهانی، بالاخره هند از چین پیشی گرفت و به پر جمعیت‌ترین کشور جهان تبدیل شد. به اصطلاح «سود سهام جمعیتی» هند به‌وسیله رشد اقتصادی بالقوه ناشی از جمعیت زیاد افزایش می‌یابد. این جمعیت زیاد در سن کار که توسط بازار مصرف گسترده این کشور و مجموعه‌ای از نیروی کار مقرون به‌صرفه، سرمایه‌گذاران جهانی را جذب می‌کند منجر به افزایش بازدهی سرمایه‌گذاری در هندی می‌شود.

احتمالاً در چند سالآ آینده اقتصاد هند از آلمان بزرگ‌تر خواهد شد. صندوق بین‌المللی پول انتظار دارد که این کشور آسیای جنوبی در سال جاری عملکرد بهتری از تمام اقتصادهای نوظهور و پیشرفته داشته باشد و رشد تولید ناخالص داخلی ۵.۹ درصد را ثبت کند. در مقایسه، انتظار می‌رود اقتصاد آلمان و انگلیس دچار رکود شوند، در حالی که پیش‌بینی می‌شود ایالات متحده تنها ۱۶ درصد رشد داشته باشد.

گزارش

برای صدها سال چینی‌ها برای داشتن جمعیت زیاد در دنیا به خود افتخار می‌کردند. این عنوان در دهه ۱۹۵۰، زمانی که سازمان ملل شروع به جمع‌آوری چنین داده‌هایی کرد رسمی شد. چنین جمعیت بزرگی ما یه مباحثات چین بود. در عین حال عرضه عظیم نیروی کار که به لطف جمعیت انبوه عملی شد نیز به افزایش رشد تولید ناخالص داخلی سالانه این کشور کمک کرد، به‌طوری که طی سه دهه گذشته این عدد نزدیک به ۹ درصد بوده است. در ماه گذشته هند به‌عنوان پر جمعیت ترین کشور جهان از چین پیشی

چین به‌طرز شگفت‌انگیزی ساکنان کمی دارد که در خارج متولد شده‌اند و از ۱.۴ میلیارد نفر جمعیت، حدود یک میلیون با فقط ۰.۱ درصد مهاجر هستند. این درصد پایین در مقایسه با سهم ۱۵ درصد در آمریکا، ۱۹ درصد در آلمان و ۳۰ درصد در استرالیا و حتی در مقایسه با کشور های آسیای دیگر که از مهاجر تا اجتناب‌می‌کنند نیز ضعیف به‌نظر می‌رسد. خارج‌جا‌ها دو درصد از جمعیت ژاپن و سه درصد از جمعیت کره جنوبی را تشکیل می‌دهند. بر اساس گزارش سازمان ملل، حتی کره شمالی نسبت به چین مهاجر بیشتری دارد. نیازهای اقتصادی و اجتماعی آینده چین شبیه نیازهایی است که جوامع دیگر را وادار به استخدام کارگران مهاجر کرده است. در ژانویه سال ۲۰۲۳، دولت فهرستی از صد شغل مانند فروشنده و نظافتچی را منتشر کرد که در آن‌ها کمبود پرسنل وجود دارد. بر اساس یک نظرسنجی، بیش از ۸۰ درصد از تولید کنندگان در سال قبل با کمبود نیروی کار مواجه بودند. مطالعه‌ای در ماه دسامبر سال ۲۰۲۲ نشان داد که نزدیک به نیمی از ۴۰۰ میلیون کارگر یقه آبی در چین بالای ۴۰ سال سن دارند و مطابق با تخمین رسمی، این کشور تا سال ۲۰۲۵ برای پر کردن ۳۰ میلیون شغل تولیدی با مشکل مواجه خواهد شد.

جوانان کار بدی نمی‌کنند

روزگاری انبوهی از کارگران جوان و ارزان قیمت روزنه‌های خالی عرصه تولید را پر می‌کردند. اما با پیر شدن و کوچک شدن چین، عرضه نیروی کار آماده در حال کم‌شدن است. شرکت‌ها از عدم تطابق بین مشاغل موجود و مشاغل مورد نظر جوانان که تعداد فزاینده‌ای از آن‌ها دارای مدارک دانشگاهی هستند، شکایت دارند. روزنامه چاپنا دلیلی، نشریه رسمی حزب کمونیست

واکنش‌ها به کاریکاتور جنجال آفرین ادامه دارد

تبعات سبقت جمعیتی هند از چین

چینی سبقت می‌گیرند. اما این تمام ماجرای هند نیست. کشور هند در طول ۷۰ سال گذشته و پس از استقلال از انگلیس مسیری طولانی را برای رسیدن به یکی از اقتصادهای برتر جهان طی کرده است. در واکنش به این تصویر ویجا یاسای ردی، قانون‌گذار هندی در توییتز نوشت: «جهان غرب ترجیح می‌دهد هند را فقیر و در حال مبارزه نشان دهد». البته بقیه حتی عکس‌العمل تندتری نشان دادند؛ کانچان گوپتا، مشاور ارشد وزارت اطلاعات هند در توییتز نوشت: «سلام آلمان، کاریکاتور شما به‌طرز فجیعی نژادپرستانه است.»

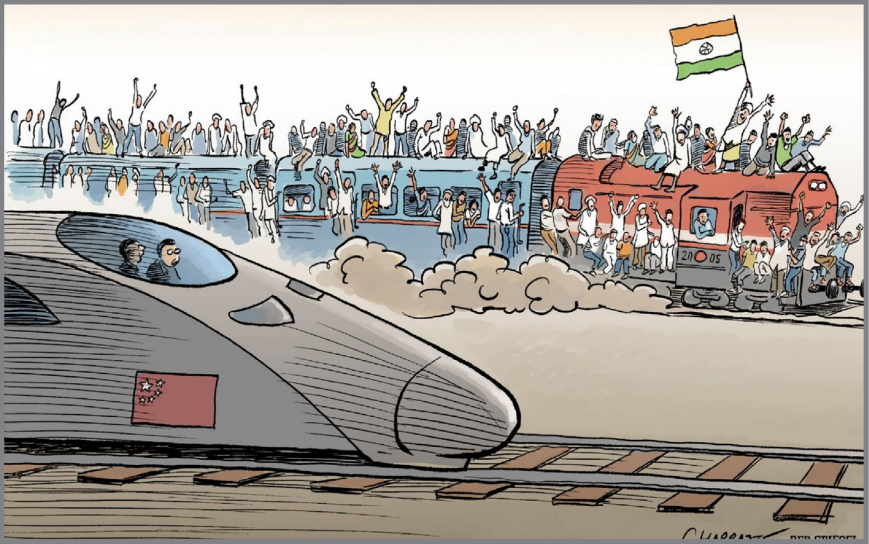
جاری، دولت اولین بخش از یک بزرگراه ۱۳۸۶ کیلومتری را افتتاح کرد که دهلی‌نورا به بمبئی متصل می‌کند.

کاریکاتور در دسرساز

ای‌پی‌اونی، کاریکاتور بست‌ارشد سیاسی در روزنامه‌ایندین اکسپرس (IndianExpress) گفت: «خشم‌سازمان‌یافته در هیچ جامعه‌ناسیونالیستی غیرمعمول نیست. مشکل من با کاریکاتور این است که از نوع روزنامه‌نگاری بداست و باواقعیت عینی فاصله زیادی دارد». او معتقد است که تصویر اشپیگل یک کار تون تنبل است که کلیشه‌ای منجمد شده در زمان را از هند به‌نمایش می‌گذارد.

این اولین بار نیست که یک کاریکاتور سیاسی در هند در دسرسازی می‌شود. پیش از این هم چشم‌انداز غرب در برخورد با کشورهای شرقی در هند مشکل آفرین شده بود. برای مثال در سال ۲۰۱۴ پس از ورود موفقیت‌آمیز مدارگرد مریخ هند به دور سیاره سرخ، یک کاریکاتور در مجله «نیویورک تایمز» چاپ شد که یک کشاورز هندی را با یک گاوشان می‌داد که جلوی در «باشگاه فضایی نخبگان» هند رفته و در می‌زند. این تصویر به دلیل رنگ‌های نژادپرستانه آن اعتراض‌هایی را برانگیخت و انتشارات را وادار به عذرخواهی کرد.

پاتریک چاپات، کاریکاتوربست‌اشپیگل در بیانیه‌ای اعلام کرد از اینکه تصویر او در اشپیگل به «یک موضوع ژئوپلیتیکی» تبدیل شده، متعجب است. او گفت: «متعجبم از اینکه مقامات دولتی چنین کشور بزرگی که کاریکاتور را این‌قدر جدی می‌گیرند و شروع به تحریک احساسات مردم می‌کنند. بسیاری از واکنش‌ها منعکس‌کننده خشم علیه غرب بود، احساسی که من می‌توانم آن را درک کنم. استاندارد دوگانه سیاست‌های غرب چیزی است که من هم در مورد آن کاریکاتور کشیده‌ام». او ادامه داد: «اگر به کاریکاتور دقت کنید، همان‌طور که بسیاری از دوستان من در هند مشاهده کرده‌اند، متوجه‌خواهید شد که کاروان آن‌ها از جوانی و انرژی در حال انفجار است و مهم‌تر از همه اینکه در حال برده‌شدن در مسابقه با چین است.»

قطار پیشرفت هند

فیلیپ آکرمان، سفیر آلمان در هند، به یک خبرگزاری هندی درباره کاریکاتور نشریه آلمانی، گفت: «کاریکاتور اشپیگل با کلیشه‌های بسیار قدیمی بازی می‌کند. من می‌خواهم از این کاریکاتوربست دعوت کنم تا با من در دهلی سوار مترو شود. دهلی متروی بسیار پیشرفته‌ای دارد». با این حال بر خلاف سیستم متروی پایتخت، تمام شبکه راه‌آهن گسترده هند مدرن نیست.

بسیاری از قطارها در این کشور چند دهه قدمت دارند و کثیف هستند، ریل‌ها هم نیاز به اصلاح دارند. سفرهای تندو تیز بین شهرهای بزرگ اغلب می‌تواند کند، دشوار و ناامن باشد. در بمبئی، پایتخت مالی هند، دیدن قطارهای محلی مملو از مردم که گاهی به‌صورت ناامنی بر سقف آن سوار می‌شوند غیرمعمول نیست. این وضعیت هند تضاد بسیاری با چین دارد که از ابتدای قرن

چین به دنبال ورود کارگران خارجی

گرفت و به این ترتیب یکه تازی چین در عرصه جمعیت به پایان رسیدف اما روندهای جمعیتی پشت این تغییر جایگاه، پیامدهای نگران‌کننده‌ای برای دومین کشور پر جمعیت جدید دارد. جمعیت در سن کار کشور چین برای یک دهه در حال کاهش بوده و به سرعت در حال پیر شدن است. مسئله‌ای که احتمالاً مانع رشد اقتصادی خواهد شد و هزینه‌های مراقبتی زیادی ایجاد می‌کند. در این میان، زمانی که مقامات پکن راه‌حل‌هایی را برای مقابله با مسئله جمعیت و نیروی کار در نظر می‌گیرند، نبود یکی از راه‌حل‌ها به وضوح به چشم می‌آید؛ مهاجرت!

مثلاً کمپین امنیت ملی به زنان چینی هشدار داد که نامزد خارجی آن‌ها ممکن است جاسوس باشد! در کنار بسته‌بودن، سیاست تک‌فرزندی وجود دارد که البته در سال ۲۰۱۶ کنار گذاشته شد. اکنون زوج‌هایی می‌توانند تا سه فرزند داشته باشند. در این میان زوج‌های کمی این تعداد فرزند می‌خواهند. در نهایت متقاعد کردن نسلی که تحت سیاست‌های کنترل جمعیت بزرگ شده‌اند، به اینکه جریانی ورود مهاجران مطلوب است، مسئله سخت‌تری است.

اهمیت نیروی کار مهاجر

سیاست‌های مهاجرتی سهل‌گیرانه‌تر نه تنها به کارفرمایان با کمبود نیروی کار کمک، بلکه نوآوری را تشویق می‌کند. گوگل، لینکدین و تسلا همگی توسط مهاجرانی که به آمریکا آمدند تأسیس شده است. اما برای ذهن‌های جوان و باهوش خارجی که در چین تحصیل می‌کنند، دریافت ویزا پس از فارغ‌التحصیلی سخت‌است. در همین حال، بسیاری از دانشجویان چینی در غرب تحصیل می‌کنند و اقامت در آنجا را انتخاب می‌کنند. یک نکته جالب و مهم اینکه مسیر اصلی شهروندی چین، اکنون از طریق برتری ورزشی است. حدود ۱۲ فوتبالیست که اکثر آن‌ها هیچ رابطه‌اجدادی با چین نداشتند، در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ ت تلاشی ناموفق برای کمک به این کشور برای رسیدن به جام جهانی، تبعه چین شدند. تعداد انگشت‌شماری از ورزشکاران نیز که والدین اکثر آن‌ها در چین متولد شده بودند، قبل از بازی‌های المپیک زمستانی در سال ۲۰۲۲ تابعیت گرفتند. اما کمبود نیروی کار در مشاغلی با زرق‌وبرق کمتر ممکن است به‌زودی مقامات را مجبور کند تا تازه‌واردانی را بپذیرند که هرگز مدال نخواهند گرفت.

خبر

ظهور طبقه متوسط در هند

طبق گزارش سازمان ملل، اکنون هند رسماً پر جمعیت‌ترین کشور جهان است که برای اولین بار در سال جاری از چین پیشی گرفته است. اما این کشور تا چه حد یک بازار بزرگ است؟ از زمانی که این کشور بیش از سه دهه پیش شروع به آزادسازی اقتصاد کرد، شرکت‌های هندی و غیرهندی در تلاش بودند تا بفهمند چه تعداد از هندی‌ها به اندازه‌ای پول دارند که به‌عنوان طبقه متوسط طبقه‌بندی شوند. برآوردها میزان طبقه متوسط را کسری کوچک از جمعیت بیش از ۱.۴ میلیارد نفری که سازمان ملل تخمین زده، نشان می‌دهد. برخی بررسی‌های قبلی تعداد افراد طبقه متوسط را کمتر از ۱۰۰ میلیون نفر برآورد می‌کنند که نشان می‌دهد میزان قشر مصرف‌کننده هند از نظر اندازه به کشورهای جنوب شرق آسیا یا اقتصادهای متوسط اروپا نزدیک‌تر است تا چین. بسیاری از هندی‌ها پول کافی برای پرداخت مالیات بر درآمد ندارند، خارج از اقتصاد رسمی کار می‌کنند و یا به دلیل کار کشاورزی معاف از مالیات هستند. در سال مالی ۲۰۲۱-۲۰۲۲، تنها حدود ۵۸ میلیون اظهارنامه مالیاتی فردی در هند ثبت شده است. سطح متعارف در آمد متوسط کشور پدیده‌ایی مانند «بیمه خرد» (سبایست‌هایی با حق بیمه فوق‌العاده کم) یا آنچه «اقتصاد ساشه‌ای» نامیده می‌شود، (خرید ساشه‌های کوچک از محصولات گران‌قیمت مانند شامپو) ایجاد کرده است. این سؤال که طبقه متوسط هند چه کسانی هستند و چه می‌خواهند، برای شرکت‌هایی که در زمینه کالاهای مصرفی، خرده‌فروشی و سایر بخش‌ها فعال‌اند یک سؤال همیشگی است. این شرکت‌ها در پی آن هستند تا بفهمند چگونه خمیر دندان، محتوای مصرفی یا تلفن‌های همراه بیشتری به طبقه متوسط بفروشند. در کشوری که مصرف، حدود ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی آن را تشکیل می‌دهد، معیار سنجش طبقه متوسط برای کسی که داستان رشد گسترده‌تر هند را دنبال می‌کند معنای متفاوتی می‌یابد. راجش شو کلا، مدیر اجرایی «مؤسسه تحقیقاتی اقتصاد مصرف‌کننده مردم هند (Price)» که یک شرکت تحقیقاتی غیرانتفاعی مستقر در او دایپور است و بررسی درم آن‌ها را انجام می‌دهد، می‌گوید: «طبقه متوسط به‌عنوان کارفرما و کارمند، مصرف‌کننده و تولیدکننده، و عامل تغییر سیاسی عمل می‌کنند. آن‌ها بسیاری از مشاغل جدید را ایجاد می‌کنند که نیروی کار رو به رشد را به کار می‌گیرد و همین طبقه است که تقریباً نیمی از مالیات‌ها را پرداخت می‌کند.» اما به هر حال از نظر تاریخی به‌دست آوردن داده‌های قابل‌اتکادر دشوار است. شورای ملی تحقیقات اقتصادی کارپردی کشور تا سال ۲۰۰۴-۲۰۰۵ بررسی‌های درآمدی را انجام داده است. اخیراً هم مؤسسه پرایس (Price) سه مورد از تحقیقات خود را انجام داده است. بر اساس تحقیقات این مؤسسه، حدود ۴۳ میلیون هندی طبقه متوسط وجود دارد یعنی از هر سه نفر یک نفر عضو طبقه متوسط است. دامنه چیزی که پرایس به‌عنوان طبقه متوسط رتبه‌بندی می‌کند، دامنه بلندی است. بر این اساس اگر خانواری بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ هزار روپیه (حدود ۶۷۰۰ تا ۴۰ هزار دلار) در سال در آمد داشته باشد جزو طبقه متوسط محسوب می‌شود. «شوکلان» معتقد است که این در آمد کافی است تا به امنیت اقتصادی دست یافته و بتوانیم در مصرف احتیاطی افراط کنیم. محققان بازار هندی می‌گویند که از چنین تعریف گسترده‌ای استفاده می‌کنند تا پایین‌ترین و بالاترین گروه‌های مالیاتی برای افرادی که مالیات ارائه می‌کنند مشخص شود؛ چرا که اظهارنامه‌های مالیاتی مجموعه‌ای از داده‌های قابل‌اندازه‌گیری است. آن‌ها معتقدند که راه‌اندازی مالیات بر کالاها و خدمات هند و دیجیتالی شدن رو به رشد اقتصاد، افراد بیشتری را وارد اقتصاد رسمی خواهد کرد و به محققان این امکان را می‌دهد تا داده‌های عینی‌تری را دربار ه مصرف‌کننده هندی تجزیه و تحلیل کنند. «شیواکومار» که در شرکت سهام خصوصی (Advent International)، کار می‌کند، اندازه طبقه متوسط را از تعداد اظهارنامه‌های مالیات بر درآمد و اندازه متوسط خانوار ۴.۴ نفری برآورد می‌کند. او سپس ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون نفر دیگر را که مالیات پرداخت نمی‌کنند و در بخش کشاورزی مشغول اند را به این مقدار اضافه می‌کند.